

Motion till riksdagen 2018/19:1954

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Gårdsförsäljning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen återkommer med lagförslag så att gårdsförsäljning av alkohol blir möjlig från den 1 juli 2019 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 2 maj 2018 röstade riksdagen igenom ett tillkännagivande till regeringen, om en lagstiftning som möjliggör gårdsförsäljning av alkohol. I socialutskottets betänkande den 12 april går det att läsa att:

Under förutsättning att Systembolagets detaljhandelsmonopol kan upprätthållas, bör regeringen verka för en lagstiftning som möjliggör gårdsförsäljning i begränsad utsträckning. Det är viktigt att processen fortskrider så att näringen ska kunna kombinera odling med besöksnäring och försäljning. Frågan är av stor vikt för besöksnäringen och det lokala affärlivet runt om i hela landet men av särskild vikt för Skåne som har flera mikrobryggerier och vingårdar. Riksdagen har varit tydlig med att så bör ske och därför bör regeringen återkomma till riksdagen med ett lagförslag som möjliggör gårdsförsäljning av alkohol inom ramen för riksdagens tillkännagivande så att den nya lagen kan träda i kraft senast den 1 juli 2019.

I södra Europa är gårdsförsäljning av lokalt producerade varor en viktig del av landsbygdens näringsliv och intäkter. Även gårdsförsäljning av öl och vin har blivit ett naturligt inslag för besöksnäringen och turismsektorn. I Sverige kan lokala alkoholproducenter sedan 2008 sälja sina produkter på sitt närmaste Systembolag, men gårdsförsäljning är fortfarande inte tillåtet. Det finns inga formella hinder för att inte också Sverige ska kunna möjliggöra gårdsförsäljning av alkohol. Nu när närproducerat öl blivit en trend och fler mikrobryggerier öppnas i Sverige torde det vara naturligt att även öppna möjligheten för dem att sälja sina varor till kunden direkt, utan mellanhand.

Det finns idag cirka 50 stycken registrerade bolag med vinodling och av dessa har ett 20-tal produkter på Systembolaget AB. En handfull säljer dessutom sina produkter via näthandel och ytterligare en handfull säljer majoriteten av sitt vin via egna

restauranger och konferensanläggningar. Några vingårdar har endast besök och provsmakning av sina viner, utan att sälja via Systembolaget eller restauranger.

Samtidigt som Systembolaget arbetar efter vissa miljömål för att minska klimatpåverkan infördes dock nya regler av Systembolaget rörande försäljning av produkter från lokala vingårdar. Det nya regelverket innebär att de mindre och lokala producenterna generellt måste transportera sina varor till Systembolagets centrallager i Örebro på egen hand – vilket driver upp fraktkostnaderna om man exempelvis är vinproducent i Skåne. Logistiken riskerar därmed att missgynna vinproducenterna i södra Sverige. I dag fraktas vinflaskor från exempelvis Kullabygdens vingård till Malmö och därefter vidare upp till centrallagret för att där lastas om, fraktas ner till Systembolaget på Väla i Helsingborg och där säljas. En onödig transportsträcka som både är negativ för miljön och den enskilde producenten.

Finland och gårdsförsäljning

I bland annat Finland bedrivs redan i dag gårdsförsäljning av alkohol. Likt Finland är Sverige med i EU. Likt Finland har Sverige ett statligt monopol på detaljhandel av alkohol (Alko). Det som fungerar i vårt östra grannland under liknande förutsättningar fungerar rimligen också bra i Sverige. Finland har i sin alkohollag en skrivning som innebär att gårdsförsäljningen i Finland värnas. Bland annat medför den nya lagen att gårdsproducenter av vin och sahti (finskt enbärsöl) samt så kallad hantverksöl får behålla rätten att sälja sina produkter i anslutning till sin egen gård. Alko kommer dock i övrigt ha kvar sitt detaljhandelsmonopol på alkoholförsäljning på produkter som innehåller över 5,5 volymprocent alkohol. Därför borde inte Systembolagets monopol stå i konflikt med gårdsförsäljning i Sverige.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Tobias Billström (M)

Ulrika Heindorff (M)

Noria Manouchi (M)

Hans Wallmark (M)

Anders Hansson (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Louise Meijer (M)

Boriana Åberg (M)